

განმარტებითი ბარათი

საკრებულოს დადგენილების პროექტზე

„წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის პროექტზე“ მუნიციპალიტეტის საკრებულოდან შემოსული რეკომენდაციების გათვალისწინების შესაძლებლობის შესახებ

N	რეკომენდაციის ავტორი	რეკომენდაცია	რეკომენდაციის გათვალისწინება
1	საკრებულოს საფინანსო საბიუჯეტო კომისია.	ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარების პროგრამაზე 100 000 ლარის დამატების შესახებ	ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარების პროგრამის დასაფინანსებლად 2024 წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებულია 400 000 ლარი. ანუ 2023 წლის ბიუჯეტთან შედარებით გაზრდილია 150 000 ლარით. წლის განმავლობაში, ბიუჯეტში ცვლილების შეტანის გზით ისევ გაითვალისწინება ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მომართვები.
		ნაგავშემკრები კონტეინერები და ნაგავშიდი მანქანების პროგრამის 100 000 ლარით ზრდის შესახებ	2024 წლის ბიუჯეტით გათვალისწინებულია 751 100 ლარი. რომელიც ითვალისწინებს 3 ერთეული ნაგავშიდი მანქანის შეძენას და (სასესხო ხელშეკრულების საფუძველზე) და 100 მდე ერთეული ნაგავშემკრები კონტეინერის შეძენას.
2	საკრებულოს ფრაქცია „ქართული ოცნება“	შშმ პირებისათვის (თვალის დაავადების დიაგნოზით) საკუთარ ჯანმრთელობაზე ხელშეწყობის მიზნით სპეც ტექნიკის შესაძენად დაფინანსება არა უმეტეს 350 ლარისა	შშმ პირებისათვის (თვალის დაავადების დიაგნოზით) საკუთარ ჯანმრთელობაზე ხელშეწყობის მიზნით სპეც ტექნიკის შესაძენად 2024 წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებული იქნება დაფინანსება არა უმეტეს 350 ლარისა.
		გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევაში მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს რეგიონალური საბჭოს გადაწყვეტილების მიღებამდე ხანდაზმულთა	გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევაში მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს რეგიონალური საბჭოს გადაწყვეტილების მიღებამდე ხანდაზმულთ

		ასპეციალიზირებულ დაწესებულებაში გადაყვანის ხარჯების ანაზღაურება მოხდეს 1500ლარის ოდენობით.	
		სკოლების ინფრასტრუქტურის კეთილმოწყობისა და შენარჩუნების მიზნით გაჩნდეს ბიუჯეტში გარკვეული თანხა (დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში)	სკოლების ინფრასტრუქტურის კეთილმოწყობისა და შენარჩუნების მიზნით თანხების ხარჯვა ხორციელდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ,მემორანდუმის საფუძველზე, განკარგულებით გამოყოფილი თანხების ფარგლებში.
		ქ. წყალტუბოში აღმაშენებლის ქუჩის მე-2 ჩიხის გზის მოწყობა ბეტონის საფარით	აღმაშენებლის ქუჩის მე-2 ჩიხის გზის მოწყობა ბეტონის საფარით გათვალისწინებულია და განხორციელდება მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტით
3	საკრებულ ოს იურდიულ საკითხთა კომისია	ბიუჯეტით გათვალისწინებული სხვადასხვა სოციალური დახმარებების ზრდა.	აღნიშნულის შესახებ ინფორმაცია განთავსებულია საკრებულოს ჯანდაცვისა და სოციალური დაცვის კომისიის განმარტებაში
4	ფრაქცია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“	გარე განათების ახალი ქსელის მოწყობა სოფ. წყალტუბოს თემში	გარე განათების ახალი ქსელის მოწყობა სოფ. წყალტუბოს ადმინისტრაციულ თემში განხორციელდება რესურსის შესაბამისად.
		სადეზინფექციო სამუშაოების ჩატარება დევნილთა დასახლებაში	გათვალისწინებული იქნება 2024 წლის ბიუჯეტით
		ცენტრალური პაკის სრული ტერიტორიის მოვლა პატრონობა	ცენტრალური პაკის სრული ტერიტორიის მოვლა პატრონობაზე გაფორმებულია ხელშეკრულება საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ. ამჟამად მიმდინარეობს სამუშაოები ცენტრალური პარკისა და ცივი ტბის რეაბილიტაციისა და განვითარების კონცეფციის შემუშავებასთან დაკავშირებით. აღნიშნული პროექტის დასრულების შემდგომ მოხდება მოვლა პატრონობასთან/დაცვა/ შესაბამისი ბაზის გაძლიერება.

5	მუნიციპალიტეტის მერიის მრჩეველთა საბჭო	1. ხანდაზმულებისა და მკვეთრად მხედველობა შეზღუდულთა დახმარების გაზრდა 2. სანიაღვრე არხების რეაბილიტაცია 3. სოფ. მუხიანისა და ქვიტირში გარე განათების ქსელის რეაბილიტაცია	გათვალისწინებულია გათვალისწინებულია გათვალისწინებულია
6	საკრებულოს ეკონომიკისა და ქონების მართვის საკითხთა კომისია	სკოლების ინფრასტრუქტურის კეთილმოწყობისა და შენარჩუნების მიზნით გაჩნდეს ბიუჯეტში გარკვეული თანხა (დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში)	სკოლების ინფრასტრუქტურის კეთილმოწყობისა და შენარჩუნების მიზნით თანხების ხარჯვა ხორციელდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, მემორანდუმის საფუძველზე, განკარგულებით გამოყოფილი თანხების ფარგლებში.
7	საკრებულოს ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომისია	ბიუჯეტით გათვალისწინებული სხვადასხვა სოციალური დახმარებების: სათნოების სახლის ბენეფიციართა, დედამამით ობოლ ბავშვთა, სამამულო ომის მონაწილის, ცერემბრალური დამბლით დაავადებულთა დახმარების ზრდა.	ქვეპროგრამის ფარგლებში მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ იძულებით გადაადგილებულ პირთა, სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა ოჯახების დაკრძალვის ხარჯების ნაწილობრივ ასანაზღაურებლად გათვალისწინებულია 300 ლარი, ხოლო უჭირისუფლო გარდაცვლილის დაკრძალვის ხარჯის ნაწილობრივ ასანაზღაურების მიზნით 400 ლარის ოდენობით. ოჯახში ძალადობის შედეგად უსახლკაროდ დარჩენილი მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული ოჯახში ძალადობის მსხვერპლის სტატუსის მქონე პირის (პირთა) დროებითი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის მიზნით ბინის ქირის ასანაზღაურებელი თანხის გაცემა თვეში არაუმეტეს 300 ლარისა სადღესასწაულოდ (აღდგომა) სოციალურად დაუცველ ოჯახებზე, რომელთა სარეიტინგო ქულა სოციალური მომსახურების სააგენტოს მონაცემთა ერთიანი ბაზის მიხედვით 0-და 310001-ჩათვლითა, 100 წელს გადაცილებული პირებისათვის, დიდი

			<p>სამამულო ომის მონაწილეებისათვის და ა(ა)იპ წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის ინკლუზიური ცენტრის ბენეფიციარი 18 წლამდე ბავშვებისათვის, ასევე შესაბამის ადმინისტრაციულ ერთეულში მერის წარმომადგენლის შუამდგომლობის საფუძველზე მძიმესოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობაში მყოფი ოჯახებისათვის, რომლებიც არ მიეკუთვნებიან ზემოთ ჩამოთვლილ არცერთ კატეგორიას, კვების პროდუქტებით დახმარება, თითოეულ ოჯახს არაუმეტეს 80 ლარის ღირებულებისა. ონკოლოგიური დაავადების მქონე 18 წლამდე ბავშვის (ლეიკემია, ლიმფოგრანულომატოზი, ანემია, სხვადასხვა სახის სიმსივნეები) დახმარება - 2000 ლარი ფენილკეტონურიით დაავადებულ პირთა დახმარება - 2000 ლარი.</p> <p>მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული სახელმწიფო ზრუნვის სისტემიდან კერძოდ კი მინდობით აღზრდიდან ან მცირე საოჯახო სახლებიდან სრულწლოვნობის მიღწევის გამო ამორიცხული ახალგაზრდების (18-21წელი) ბინის ქირით უზრუნველყოფა საცხოვრებლის არარსებობის შემთხვევაში - ყოველთვიურად არაუმეტეს 300 ლარისა განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ბავშვიანი ოჯახების გაძლიერებისა და დახმარების ქვეპროგრამის ფარგლებში დაფინანსდებიან წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული ბავშვიანი ოჯახები, რომლებიც იმყოფებიან მძიმე სოციალურ-ეკონომიურ მდგომარეობაში და/ან საჭიროებენ დახმარებას. აღნიშნული ქვეპროგრამიდან თითოეულ ოჯახზე გასაცემი თანხის ოდენობა არ აღემატება 2500 ლარს. ვერ განხორციელდება ფრაქცია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ინიციატიავა დედ-მამით ობოლი ბავშვებისათვის 600 ლარამდე ფულადი თანხის გაზრდის შესახებ, ვინაიდან აღნიშნულ ბენეფიციარებზე თანხა უკვე გაიზარდა 2023 წელს და წელიწადში 1200 ლარს მიაღწია. (კვარტალში-400 ლარი).</p> <p>დაგეგმილი თანხის ფარგლებში ვერ ხერხდება ცერებრალური დამბლით დაავადებული ფულადი გასაცემელის, ასევე სამედიცინო თანადაფინანს</p>
--	--	--	--

			<p>ების პროცენტული მაჩვენებლის 2000 ლარამდე გაზრდა. ვერ ხერხდება სტუდენტების მგზავრობის ხარჯების ანაზღაურება რადგან ქალაქს არ ჰყავს მუნიციპალური ტრანსპორტი, ასევე ვერ განხორციელდება პირველკლასელთა კვებითი პროგრამის უზრუნველყოფა. რაც შეეხება სარიტუალო მომსახურების თანხის გაზრდას, უკვე გათვალისწინებულია და მომდევნო წლის ბიუჯეტის პროექტში გაზრდილია 250 ლარიდან 300 ლარამდე. რაც შეეხება უჭირის უფლო გარდაცვლის დაკრძალვის ხარჯების ანაზღაურებას, აღნიშნულის ზრდაც განხორციელდა 2024 წელს 400 ლარამდე.</p> <p>ინიციატივა: 0-დან 65000 სარეიტინგო ქულის მქონე მოქალაქეების ერთჯერადი ფულადი დახმარების შესახებ უკვე განხორციელებულია ნაწილობრივ, ვინაიდან აღნიშნული კატეგორიის მრავალშვილიანი ოჯახები არიან 300 ლარიანი ფულადი დახმარების მიმღები ბენეფიციარები.</p> <p>რაც შეეხება იურიდიულ საკითხთა კომისიის შენიშვნებსა და წინადადებებს, უკვე გათვალისწინებულია და შშმ ბავშვების დახმარება გაუტოლდება ცერბრალური დამბლით დაავადებულ პირთა ერთჯერად ფულად დახმარებას.</p>
--	--	--	--

ა) ზოგადი ინფორმაცია დადგენილების შესახებ:

ა.ა) დადგენილების მიღების მიზეზი:

დადგენილება მომზადებულია საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 24-ე და 91 მუხლების შესაბამისად და განსაზღვრავს 2024 წლის განმავლობაში მისაღები შემოსულობებისა და გასაწევი გადასახდელების მაჩვენებლებს.

ა.ა.ა) პრობლემა რომლის გადაჭრასაც მიზნად ისახავს დადგენილება:

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ დამტკიცებულ, მუნიციპალიტეტის ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესრულების მიზნით მისაღები შემოსულობების, გასაწევი გადასახდელებისა და ნაშთის ცვლილების ერთობლიობას.

ა.ა.ბ) არსებული პრობლემის გადასაჭრელად დადგენილების მიღების აუცილებლობა:

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს მიერ მომზადება და მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ განხილვა და დამტკიცება ხორციელდება ყოველწლიურად.

ა.ბ) დადგენილების პროექტის მოსალოდნელი შედეგი:

„საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ 77-ე მუხლის შესაბამისად, 2024 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების დამტკიცება.

ა.გ) დადგენილების პროექტის ძირითადი არსი:

ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის მაჩვენებლები დამოკიდებულია საქართველოში არსებულ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებზე და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მაკროეკონომიკური პარამეტრების ზღვრების დასაცავად განსახორციელებელ ღონისძიებებსა და შეზღუდვებზე.

საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების მიერ 2024-2027 წლების ნომინალური მშპ-ს ზრდის ტემპი განსაზღვრული იყო 8,4 % პროცენტით,(2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონპროექტის თანდართული მასალები) .

აღნიშნულიდან გამომდინარე მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტში ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული ასიგნებების ზრდა შეესაბამება საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 155¹ მუხლის 2-ე პუნქტის მოთხოვნებს.⁵

საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის მეექვსე პუნქტის შესაბამისად მიმდინარე წლის 5 ოქტომბერს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ მუნიციპალიტეტებს აცნობა დასაგეგმი საბიუჯეტო წლის ძირითადი საბიუჯეტო პარამეტრები და მაკროეკონომიკური პროგნოზები,

ყოველივე ზემოთ აღნიშნული ფაქტორის გათვალისწინებით მომზადდა წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლების ბიუჯეტის შემოსულობების და გადასახდელების წარმოდგენილი პროგნოზები. საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმის მომზადებისას ასევე მხედველობაში იქნა მიღებული მუნიციპალიტეტის საკუთარი უფლებამოსილებები და ვალდებულებები, ყველა ის სოციალური და ინფრასტრუქტურული დაპირება რაც გაცემულია მუნიციპალიტეტის მერიის და საკრებულოს მიერ.

მთლიანობაში მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტს არ განუცდია მნიშვნელოვანი ცვლილებები, არ შეცვლილა ძირითადი პრიორიტეტული მიმართულებები. 2024 წელს მისაღები დამატებითი რესურსით მინიმალურად გაიზარდა მიმდინარე ხარჯები, არსებული პარამეტრებით ზრდის უდიდესი ნაწილი მიმართულია ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსებზე.

ბიუჯეტის პარამეტრები: 2024 წლის ბიუჯეტი განისაზღვრა 29 400,0 ათასი ლარით.

2023 წლის დამტკიცებულ ბიუჯეტთან მიმართებაში გაზრდილია 4 485.0 ათასი ლარით.

საგადასახადო შემოსავლები

საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლები საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის 6-ე და 6¹-ე პუნქტების გათვალისწინებით შეესაბამება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებულ საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლებს.

2024 წლის პროგნოზით, მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები 26 023.1ათას ლარს შეადგენს. 2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით 2024 წლის საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი იზრდება 4 418.2 ათასი ლარით .

2024 წელს საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

დამატებული ღირებულების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 23 223,1 ათასი ლარით.

2024 წელს სახელმწიფოს მიერ პროგნოზირებული დამატებული ღირებულების გადასახადიდან, წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში მიიმართება გასანაწილებელი დამატებული ღირებულების გადასახადის 1.34 %, რაც ნომინალურ გამოხატულებაში საორიენტაციოდ შეადგენს 23 223.1 ათას ლარს, რომელიც დაკორექტირდება დამატებული ღირებულების გადასახადის საკასო შემოსავლის მიხედვით. 2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით 2024 წლის დამატებითი ღირებულების გადასახადიდან შემოსავლების პროგნოზი იზრდება 3 918.2 ათასი ლარით . აღნიშნული მოცულობით ზრდა გამოწვეულია მიმდინარე წელს, დაგეგმილზე მაღალი ეკონომიკური ზრდის შედეგად მოსალოდნელი გადაჭარბების და მომდევნო წელს ეკონომიკის ნომინალური ზრდის ფისკალური ეფექტებით.

- **ქონების გადასახადის** 2024 წლის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 2800,0 ათას ლარს; 2023 წლის პირველად ბიუჯეტთან შედარებით 2024 წლის ქონების გადასახადის პროგნოზი გაზრდილია 500.0 ლარით. 2023 წელის დასაწყისში შეადგენდა 2 300,0 ლარს.
- **გრანტების** სახით დაგეგმილი მაჩვენებლები (მიზნობრივი ტრანსფერი) განისაზღვრება 269,0 ათასი ლარით. 2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით მიზნობრივი ტრანსფერის მოცულობა 2024 წელს გაიზარდა 59.0 ათასი ლარით.
- **2024 წელს არა საგადასახადო შემოსავლების** გეგმის პროგნოზი შეადგენს 3 007.9 ათას ლარს. წინა საანგარიშო წლის მაჩვენებელთან შედარებით არასაგადასახადო შემოსავლების გეგმა გაიზარდა 7.9 ათასი ლარით. იგი 2023 წელს შეადგენდა 3000.0 ათას ლარს. არასაგადასახადო შემოსავლების 2024 წლის საპროგნოზო მონაცემების განსაზღვრა განხორციელდა კონსერვატიული მიდგომით.

განვლილმა პერიოდმა გვაჩვენა რომ პანდემიასთან დაკავშირებული გაურკვეველი მდგომარეობა მნიშვნელოვნად ართულებს შემდგომი წლების ბიუჯეტების შემოსავლების პროგნოზირებას. ამასთან, შემოსავლების კუთხით არსებული გაურკვეველობა თავის მხრივ აისახება ხარჯების საშუალოვადიანი დაგეგმვისათვის სწორი პროგნოზების გაკეთებაზე. ამ პირობებში მნიშვნელოვანია ბიუჯეტის ხარჯების საშუალოვადიანი დაგეგმვა. აღნიშნულის გათვალისწინებით განისაზღვრა არასაგადასახადო შემოსავლების გეგმის ზრდა ნაკლები პროცენტულობით.

2024 არასაგადასახადო შემოსავლები გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- **შემოსავლები საკუთრებიდან განსაზღვრულია 240,0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:**
  - ✓ მოსაკრებელი ბუნებრივი რესურსების სარგებლობისათვის 220,0 ათასი ლარი.

- ✓ მიწის იჯარა-20,0 ათასი ლარით;
- შემოსავლები საქონელისა და მომსახურების რეალიზაციიდან განსაზღვრულია 1267,0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:
  - ✓ სანებართვო მოსაკრებლები 40,0 ათასი ლარი;
  - ✓ სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი 1000,0 ათასი ლარი;
  - ✓ მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის 157.9 ათასი ლარი;
  - ✓ შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან 70,0 ათასი ლარი;
- შემოსავლები სანქციები, ჯარიმები და საურავებიდან განსაზღვრულია 1500,0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:
  - შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები)ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამო 400.0 ათასი ლარი;
  - შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები)ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამო ტრანსპორტზე საგზაო მეურნეობისა და კავშირგაბმულობის დარგში 400.0 ათასი ლარი;
  - საგზაო მოძრაობის წსების დარღვევის გამო 550.0 ათასი ლარი;
  - სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავალი 150.0 ათასი ლარი
- არაფინანსური აქტივების კლების (პრივატიზაცია) სახით მისაღები თანხების გეგმა შეადგენს 100.0 ათას ლარს.

არაფინანსური აქტივების კლების (პრივატიზაციის) სახით მისაღები შემოსავლების გეგმის პროგნოზირება განხორციელდა კონსერვატიული პროგნოზების ფარგლებში, რათა მუნიციპალიტეტის მიერ არ მოხდეს შეუსრულებელი დაპირებების გაცემა. აღნიშნული ეხება როგორც მიმდინარე (მათ შორის, სოციალურ), ასევე კაპიტალურ ხარჯებს. გამომდინარე აქედან არაფინანსური აქტივების კლების (პრივატიზაცია) სახით მისაღები თანხების გეგმა განისაზღვრა იგივე მოცულობით როგორც 2023 წელს 100.0 ათას ლარით.

- მათ შორის არაწარმოებული აქტივების გაყიდვიდან 80.0 ათას ლარს.
- შენობა ნაგებობების გაყიდვიდან-20,0 ათასი ლარს.

ყოველივე აღნიშნულის გათვალისწინებით, წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის 2024 ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის გეგმის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 29 400.0 ათას ლარს.

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელები

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის 2024 წლის ბიუჯეტის გადასახდელების მოცულობა შეადგენს 29 400.0 ათას ლარს , 2023 წლის ბიუჯეტის დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით იზრდება 4 485,1 ათასი ლარით.

აღსანიშნავია, რომ 2024 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში ასახულია დამატებითი ხარჯები, მათ შორის თანამშრომელთა ხელფასების ზრდა. აღნიშნული გამომდინარეობს 2024 წლის სახლემწიფო ბიუჯეტის პროექტის გათვალისწინებით, რადგან 24-ე მუხლის 2-ე პუნქტით 2024 წელს, „საჯარო დაწესებულებაში შრომის ანაზღაურების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, დასაქმებულის საბაზო თანამდებობრივი სარგო განისაზღვრა 1 330 ლარის ოდენობით ნაცვლად 1210 ლარისა. გარდა ამისა, მუნიციპალიტეტების გაზრდილი შემოსავლების ფარგლებში შესაძლებელი იქნება საბავშვო ბაღების თანამშრომელთა ხელფასების 100 ლარიანი ზრდა.

პრიორიტეტების მიხედვით გათვალისწინებულია:

ინფრასტრუქტურის განვითარება - 6 397.6 ათასი ლარი; მათ შორის:

აღსანიშნავია, რომ ინფრასტრუქტურის განვითარების პრიორიტეტის დაფინანსებას ყველაზე დიდი ხვედრითი წილი უჭირავს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში. ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე სახსრების მიმართებით უზრუნველყოფილი იქნება მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, მუნიციპალიტეტში ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა, ინფრასტრუქტურის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, ტურიზმის, კულტურისა და სპორტის სფეროების განვითარება. მუნიციპალიტეტისათვის მნიშვნელოვანია, რომ 2024-2027 წლებში მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოების მიერ გადადგმულმა ნაბიჯებმა უნდა შექმნას საშუალო ვადიან პერიოდში მუნიციპალიტეტის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების მყარი საფუძვლები.

ამ მიზნის მისაღწევად მუნიციპალიტეტის განვითარების ხედვა ეფუძნება შემდეგ პრინციპებს:

ხედვა: წყალტუბო - დასავლეთ საქართველოს ლიდერი ქალაქია, სადაც არსებული რესურსების ეფექტიანი და მდგრადი გამოყენებით უზრუნველყოფილია ყველასათვის თანაბარი განვითარების შესაძლებლობები. მიმზიდველია საცხოვრებლად, სამუშაოდ, ბიზნესის კეთებისათვის, ტურიზმისა და დასვენებისათვის, როგორც ადგილობრივი მოსახლეობისათვის, ასევე ქალაქის სტუმართათვის.

მისია: წყალტუბო არის ეკონომიკურად ერთ-ერთი ყველაზე სწრაფად მზარდი ქალაქი საქართველოში, რომელიც დაკავშირებული მხარეების ფართო ჩართულობით უზრუნველყოფს:

- საინვესტიციო და სამეწარმეო გარემოს გაუმჯობესებას;
- მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურის მოწესრიგებას;
- ქალაქის ცნობადობის გაზრდას;
- ტურისტული ატრაქციების გაუმჯობესებას და მათი მიმზიდველობის ზრდას;
- გამართული სპორტული და კულტურული ინფრასტრუქტურის შექმნას;

➤ ეკოლოგიური და გამწვანების სტანდარტების დაცვას.

წყალტუბოს მუნიციპალიტეტისათვის მნიშვნელოვანია ისტორიულად მიმზიდველი გარემოს შენარჩუნება და განვითარება. მისი ტურისტული პოტენციალის მაქსიმალური გამოვლენა. რაც გულისხმობს მიმზიდველი გარემოს შექმნას და ტურიზმის განვითარებით წყალტუბოს მოსახლეობის ეკონომიკურ გაუმჯობესებას.

ეფექტურად გაგრძელდება ყველა ისეთი საჭირო კომუნიკაციების მშენებლობა რეაბილიტაცია, როგორცაა გზები, გარე განათება, წყალმომარაგება და სხვა. რათა მაქსიმალურად ხელი შეეწყოს ინვესტიციების მოზიდვას და ეკონომიკის განვითარებას.

აქედან გამომდინარე 2024 წლის განმავლობაში გაგრძელდება საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია, ქალაქის საცხოვრებელი უბნების ეზოების, არსებული წყალმომარაგების და საკანალიზაციო სისტემის, აგრეთვე გარე განათების ქსელის რეაბილიტაცია. თვითმმართველი ერთეულების ტერიტორიულ ორგანოებში უზრუნველყოფილი იქნება სარწყავი არხების გაწმენდა-რეაბილიტაცია. მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის მშენებლობისა და რეაბილიტაციის გარდა პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა შენახვა და დაფინანსდება მის ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული ხარჯები.

✓ **საგზაო ინფრასტრუქტურის** განვითარება - 1 743.3, ათასი ლარი;

საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარების პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში არსებული საავტომობილო გზების რეაბილიტირება. ასევე საჭიროების შემთხვევაში თოვლის საფარისაგან, მეწყერის, ძლიერი ნალექის შედეგად დაზიანებული გზის გაწმენდა შეკეთება. ორმოული შეკეთება, შუქნიშნების შეკეთება და სიჩქარის შემზღვევითი ბარიერების მოწყობა.

განხორციელდება შემდეგი ობიექტების მშენებლობა რეაბილიტაცია: ქალაქ წყალტუბოში გზის რეაბილიტაცია ასევე სოფ. ცხუნკურში, რიონის, ყუმისთავის, მესხეთის, წყალტუბოს, გეგუთის, მუხიანის გზის რეაბილიტაცია.

➤ **წყლის სისტემების** განვითარება -1 031,5 ათასი ლარი;

აღნიშნული პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული წყლის სისტემების როგორც სრულ ასევე ნაწილობრივ რეაბილიტაციას და სასმელი წყლით უზრუნველყოფის ხარჯებს.

განხორციელდება შემდეგი ობიექტების მშენებლობა რეაბილიტაცია სოფ. ცხუნკურში, ყუმისთავში, სოფ.წყალტუბოში, ჯიშასტარო, ხომულის წყლის სისტემების რეაბილიტაცია.

მ/შ სანიაღვრე სისტემის ექსპლოატაცია-400.0 ათასი ლარი.

განხორციელდება შემდეგი ობიექტების მშენებლობა რეაბილიტაცია: ქალაქ წყალტუბოში, ოფშკვითში, გეგუთში,პატრიკეთში, ტყაჩირში სანიაღვრე სისტემის ექსპლოატაცია.

სასმელი წყლით უზრუნველყოფა - 631.5ათასი ლარი. აღნიშნული ითვალისწინებს სასმელი წყლით უზრუნველყოფის ხარჯებს.

> **გარე განათება -950,0 ათასი ლარი;**

ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ქალაქის გარე განათების ქსელის შეუფერხებელი ფუნქციონირება და ახალი ქსელის მშენებლობა. მ/შ

გარე განათების ქსელის ექსპლუატაცია -800.0 ათასი ლარი,

გარე განათების ახალი ქსელის მოწყობა- 150.0 ათასი ლარი.

განხორციელდება შემდეგი ობიექტების მშენებლობა რეაბილიტაცია: სოფელ ქვიტირში, სოფ. ფარცხანაყანების, ოფშვითის, ტყაჩირის, მუხიანის , პატრიკეთის, საყულიაში, მექვენაში, ოფურჩხეთს გარე განათების მოწყობის სამუშაოები.

აგარიული შენობების და სახლების რეაბილიტაცია - 150,0 ათასი ლარი;

ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული ადმინისტრაციული და სხვა შენობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია,

ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარება-400,0 ათასი ლარი;

პროგრამის ფარგლებში მოხდება წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში არსებული ამხანაგობების თანადაფინანსება საცხოვრებელი კორპუსებისა და უბნების კეთილმოწყობისათვის. კერძოდ მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების სახურავებისა და ფასადების რეკონსტრუქცია, რეაბილიტაცია. ეზოების კეთილმოწყობა, საძირკვლების, სადარბაზოების შიდა რემონტი. განათებისა და ლიფტების რეაბილიტაცია და პანდუსების მოწყობა. დაზიანებული წყალ-კანალიზაციის კომუნიკაციების აღდგენა, წყალსაწრეტი მილების რეაბილიტაცია. თანადაფინანსება გაგრძელდება პრინციპით 15/85. ანუ მოსახლეობა დაფარავს გადასახდელი თანხის 15 % ხოლო მუნიციპალიტეტი 85 %-ს. ასევე პროგრამის ფარგლებში უზრუნველყოფილი იქნება მუნიციპალიტეტის თანამონაწილეობით ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების საკუთარი და საერთო საკუთრების მოვლაპატრონობა. თანადაფინანსების პრინციპით განხორციელებული პროექტებითა და ღონისძიებებით მუნიციპალიტეტი აქტიურად ეხმარება მოსახლეობას მნიშვნელოვნად გააუმჯობესოს საცხოვრებელი გარემო და ქმნის ხელსაყრელ პირობებს სამოქალაქო საზოგადოების განვითარებისათვის. ადმინისტრაციული ერთეულების მიხედვით ისეთი სხვადასხვა სახის ლოკალური პრობლემების აღმოფხვრა, რომლებიც წლების განმავლობაში მოუგვარებელია და ასახვა ვერ ჰპოვა ბიუჯეტში.

კეთილმოწყობის ღონისძიებები - 1772,8 ათასი ლარი. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ქალაქში მნიშვნელოვანი და აუცილებელი კეთილმოწყობის ღონისძიებების სრულყოფილად და ეფექტურად განხორციელება. ქალაქის მიმზიდველობის გაზრდისათვის ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება, ქალაქის იერსახის გაუმჯობესებისათვის საჭირო სამუშაოები, ქალაქის საკუთრებაში არსებული სხვადასხვა შენობების რეაბილიტაცია, საზოგადოებრივი სივრცეების მოწყობა, რეაბილიტაცია/ექსპლუატაცია და სხვა ღონისძიებები. სკვერებისა და ბავშვთა გასართობი ატრაქციონების მოწყობა.

- ✓ **საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო** დოკუმენტაციისა და სამშენებლო სამუშაოების ტექნიკური ზედამხედველობისა და ექსპერტიზის ხარჯები განსაზღვრულია 200,0 ათასი ლარით.

პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მუნიციპალიტეტის მიერ განსახორციელებელი ინფრასტრუქტურული სამუშაოებისთვის საჭირო საპროექტო დოკუმენტაციის დამზადების ხარჯებისა და ექსპერტიზის ხარჯების ანაზღაურება. ასევე, მოხდება სამშენებლო სამუშაოების ტექნიკური ზედამხედველობისათვის 50.0 ათას ლარს ზემოთ ღირებული პროექტების საჭირო ხარჯების ანაზღაურება.

მოქალაქეთა ჩართულობა- 100,0 ათასი ლარი.

მუნიციპალიტეტისათვის მნიშვნელოვანია ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელების ძირითადი პრინციპის, დემოკრატიის გზით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის უზრუნველყოფა. რისთვისაც ერთ-ერთი საჭირო და მნიშვნელოვანი მექანიზმია მოსახლეობის ინფორმირება ადგილობრივი ხელისუფლების (როგორც წარმომადგენლობითი ისე აღმასრულებელი ორგანოს) მიერ მუნიციპალიტეტში გაწეული საქმიანობის შესახებ.

ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება მოქალაქეთა სხვადასხვა საპროექტო ინიციატივები. ქვეპროგრამის მიზანია საბიუჯეტო პროცესში ხელისუფლებისა და საზოგადოების ურთიერთქმედების ეფექტური სისტემის შექმნა და დანერგვა მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად. მოსახლეობის მეტი ჩართულობა საბიუჯეტო პროცესში.

ოჯახების სოციალ-ეკონომიკური გაძლიერების მხარდაჭერა-50.0 ათასი ლარი.

- ✓ **დასუფთავება და გარემოს დაცვა განისაზღვრა -2 849.5 ათასი ლარით;**
- ✓ **მათ შორის:**

დასუფთავება, ნარჩენების გატანა და ცენტრალური პარკის ზედამხედველობა - 2 038.4 ათასი ლარი.

პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მუნიციპალიტეტის სოფლების დაგვა-დასუფთავება და ნარჩენების გატანა, გარე ქსელის ბუნკერებიდან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვება და გატანა. მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობას, მოსახლეობისთვის ჯანსაღი და კომფორტული გარემოს შექმნა, მუნიციპალიტეტის გამწვანება და ეკოსისტემის გაუმჯობესება. კაპიტალურ დაბანდებებს დასუფთავების სფეროში. უპატრონო ცხოველების დეზინფექცია და დერატიზაცია, სპეციალურ თავშესაფარში გადაყვანა და მოვლა.

უპატრონო ცხოველების ოპერირება-60,0 ათასი ლარით. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება უზედამხედველო ძაღლის იზოლირება. ცოფზე ვაქცინაცია. კასტრაცია. სტერილიზაცია და დაბირკვა.

ნაგავშემკრები კონტეინერები და ნაგავშიდი მანქანები -751,1 ათასი ლარი.

აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება 2 ნაგავშიდი მანქანის და ნაგავშემკრები კონტეინერების შექმნა.

განათლება - 5 373.7 ათასი ლარი, მათ შორის : მომავალი თაობების აღზრდის მიმართულებით დაწყებითი და ზოგადი განათლების გარდა მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება ასევე სკოლამდელ განათლებას, რაც თვითმმართველი ერთეულის საკუთარ უფლებამოსილებებს განეკუთვნება და შესაბამისად მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს, აღნიშნული პრიორიტეტის ფარგლებში მომდევნო წლებში განხორციელდება საბავშვო ბაღების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ხარჯების დაფინანსება, მათი რეაბილიტაცია.

- ✓ **საბავშვო ბაღების გაერთიანება - 5 373.7 ათასი ლარი;**

2023 წელთან შედარებით საბავშვო ბაღების გაერთიანების სუბსიდირების თანხა გაზრდილია 1 043.0 ათასი ლარით ,რომრლიც მიმართული იქნება სკოლამდელ დაწესებულებაში საბავშვო ბაღების თანამშრომელთა ხელფასების 100 ლარიანი ზრდა.

ბავშვთა კვების რაციონის გასაუმჯობესებლად და საბავშვო დაწესებულებებში მცირე სარეაბილიტაციო სამუშაოების საწარმოებლად.

კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობა და სპორტი - 4 823.0 ათასი ლარი. აღნიშნული პროგრამის დაფინანსება გაიზარდა (იყო 3232.8 ათასი ლარი) 1 590.0 ათასი ლარით 2023 წლის პირველად ბიუჯეტთან მიმართებაში. აღნიშნული განპირობებულია იმით რომ გაიზარდა სხვადასხვა ღონისძიებების დაფინანსება, კერძოდ მუნიციპალიტეტის კულტურული ცხოვრებისათვის აუცილებელია წლის მანძილზე ჩატარდეს სხვადასხვა ხასიათის კულტურული ღონისძიებები, ფესტივალები და საერთაშორისო კულტურული აქტივობები. ასევე აღსანიშნავია რომ განხორციელდა ფარიკაობის, ძალოსნობის და ფიზ. მომზადების 3 ახალი სექციის დამატება, სადაც დამატებით დაკავდება 100 - მდე ბავშვი. სულ იფუნქციონირებს 11 სექცია და 3 კლუბი. დინოზავრი, ფალავანთა და ძიუდოს კლუბები. რაგბის გუნდმა დაიმატა გამორჩეული უმაღლესი ლიგის წამყვანი მოთამაშეები. მ/შ ზოგიერთი საქართველოს ახალგაზრდული ნაკრების მოთამაშეები. განხორციელდება თანამშრომელთა ხელფასების 10%-იანი ზრდა.

მუნიციპალიტეტის მნიშვნელოვანია ინფრასტრუქტურული და ეკონომიკური განვითარების პარალელურად აუცილებელია ხელი შეეწყოს კულტურული ტრადიციების დაცვას და ღირსეულ გაგრძელებას. ამასთანავე, ერთ-ერთი პრიორიტეტია ახალგაზრდების მრავალმხრივი (როგორც სულიერი, ისე ფიზიკური თვალსაზრისით) განვითარების ხელშეწყობა და მათში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება. შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი განაგრძობს სპორტული და კულტურული ობიექტების ფინანსურ მხარდაჭერას, წარმატებული სპორტსმენების ხელშეწყობას და შესაბამისი პირობების შექმნას, რათა ნიჭიერმა ბავშვებმა და ახალგაზრდებმა შეძლონ მათი სპორტული შესაძლებლობების გამოვლინება. ასევე ახალგაზრდებში ცხოვრების ჯანსაღი წესის წახალისების მიზნით გასატარებელ ღონისძიებებს; პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია სპორტ სკოლის ფუნქციონირების ხელშეწყობა ჯანსაღი მომავალი თაობის აღზრდის მიზნით.

სპორტული ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია მშენებლობა. ასევე სპორტის სხვადასხვა სახეობაში გაიმართება ტურნირები მოყვარულ და პროფესიონალ სპორტსმენებს შორის, მოხდება სპორტული კლუბების გაერთიანების უზრუნველყოფა საჭირო ინვენტარით. პროგრამა ითვალისწინებს წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში მცხოვრებ წარმატებულ სპორტსმენტა და მწვრთნელთა დაჯილდოების ხარჯებს.

✓ **კულტურის სფეროს განვითარება -2 631.1 ათასი ლარი**

პროგრამის ფარგლებში მუნიციპალიტეტი განახორციელებს ბიბლიოთეკების, კლუბების, მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის, მუზეუმებისა და კულტურის სხვა ობიექტების დაფინანსებას, უზრუნველყოფს მათი ფუნქციონირებისთვის საჭირო მატერიალური და ფინანსური ბაზის შექმნას, განახორციელებს ხელფასების 10 % -იან ზრდას. მუნიციპალიტეტის კულტურული ტრადიციების დაცვის მიზნით პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება სხვადასხვა კულტურული ღონისძიებების ფინანსური მხარდაჭერა, მათ შორის სადღესასწაულო დღეებში სხვადასხვა გასართობი და სანახაობრივი ღონისძიება და სხვა. ასევე მოხდება მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენების გაშუქება და პოპულარიზაცია მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში მოხდება წყალტუბოს ა(ა)იპ ბავშვთა და ახალგაზრდობის ცენტრის, ა(ა)იპ კულტურის ცენტრის, ა(ა)იპ ტურიზმის განვითარების ცენტრის სუბსიდირება.

კულტურული ღონისძიებები-213.0 ათასი ლარი. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში გაიმართება სხვადასხვა კულტურული ღონისძიებები: ქალთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიება, აუტიზმის ცნობადობის მსოფლიო საერთაშორისო დღე, 9 აპრილის ღონისძიება, სიყვარულის დღე, ქართული სამოსის დღე, სადღესასწაულო დღეებში სხვადასხვა გასართობი და სანახაობრივი ღონისძიებები და ა. შ.

✓ **ახალგაზრდობის მხარდაჭერა -20,0 ათასი ლარი.**

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია მომავალი თაობის ფიზიკური გაჯანსაღების მიზნით ტურისტული ლაშქრობები. ასევე ახალგაზრდა თაობის ჩართვა მუნიციპალიტეტის ყოველდღიურ საქმიანობაში. ახალგაზრდების ინიციატივებით სხვადასხვა პროექტების განხორციელება, ახალგაზრდული მიმართულებით განხორციელებული ღონისძიებები ხელს შეუწყობს ახალგაზრდების გააქტიურებასა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ჩართულობას, ახალგაზრდული ფესტივალის ორგანიზებითა და ინიციატივების მხარდაჭერის გზით. ქვეპროგრამის ფარგლებში მოხდება შშმ პირების საზოგადოებაში ინტეგრირება.

რელიგიური ორგანიზაციების ხელშეწყობა - 100.0 ათასი ლარი.

აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდებარე ტაძრების მცირე სარეაბილიტაციო სამუშაოების დაფინანსება.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა- 3 168.1 ათასი ლარი. პროგრამის მიზანია ქალაქის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის სხვადასხვა ფენების სოციალური დახმარებებით უზრუნველყოფა. აღნიშნული პროგრამის დაფინანსება 2023 წლის პირვანდელ ბიუჯეტთან მიმართებაში 915.1 ათასი ლარით განპირობებულია იმით რომ გაიზარდა ცალკეული ქვე პროგრამების დაფინანსება.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა და მათი სოციალური დაცვა მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. მუნიციპალიტეტი არსებული რესურსების ფარგლებში განაგრძობს სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის სხვადასხვა დახმარებებით უზრუნველყოფას. ამიტომ გაგრძელდება და შეიქმნება ისეთი ახალი პროგრამები რომელიც სოციალურად დაუცველ მოსახლეობაში გაზრდის ხელმისაწვდომობას სხვადასხვა სერვისების მიღებაზე.

ასევე ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის ფარგლებში გაგრძელდება საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით ადგილობრივ დონეზე სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელება, რაც უზრუნველყოფს არა მხოლოდ მუნიციპალიტეტის, არამედ მთელი ქვეყნის მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვას სხვადასხვა გადამდები და ინფექციური დაავადებებისაგან.

წყალტუბოს მუნიციპალიტეტისათვის ადამიანი და მასზე ზრუნვა იყო, არის და იქნება მთავარი ღირებულება.

ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება

ა(ა)იპ „საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის“ სუბსიდირება - 191.0 ათასი ლარი;

პროგრამა ითვალისწინებს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი მიზნობრივი ტრანსფერის ფარგლებში „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ფუნქციების დაფინანსებას, კერძოდ: არსებობის შემთხვევაში ცოფის კერის ლიკვიდაცია და დაკბენილი მოსახლეობის აღრიცხვა, დაავადებათა გავრცელების ეტაპობრივი შემცირება მისი კონტროლის გზით. ეპიდსიტუაციის გამწვავების დროული გამოვლენის ხელშეწყობა და მათზე სწრაფი რეაგირება, პროფილაქტიკურ ღონისძიებათა გატარება; მუნიციპალიტეტის მოსახლეობაში არაგადამდებ დაავადებათა პრევენციის და ჯანმრთელობაზე მავნე ფაქტორების ზემოქმედებაზე მოსახლეობის ინფორმირების გზით ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა; COVID- 19-ის ტესტირება, დაავადებულების მოკვლევა დადგენილი წესის მიხედვით, C ჰეპატიტის სკრინინგი და დადებით შემთხვევაში მკურნალობა.

ა(ა) იპ წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლის სუბსიდირება- 463.1 ათასი ლარით. წინა საანგარიშო წელთან მიმართებაში სუბსიდირება გაზრდილია 78.1 ათასი ლარით. აღნიშნული

მატება განპირობებულია იმით რომ ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელდება 220 სოციალურად დაუცველი და შეჭირვებულის კვებით უზრუნველყოფა ნაცვლად 200 ბენეფიციარისა. წარმატებით ფუნქციონირებს ე.წ. „შინ მოვლის პროგრამა“. მუნიციპალიტეტი შინ მოვლის პროგრამით მომსახურებას უწევს მუნიციპალიტეტში მცხოვრებ 20 შეჭირვებულ მოქალაქეს, რომლებიც მუნიციპალიტეტის სხვადასხვა სოფლებში ცხოვრობენ. გაუმჯობესდა კვების მენიუ. ნაცვლად არსებული 3.15 ლარისა კვების ღირებულება შეადგენს 3,5 ლარს. შეიცვლება სამხარეულო ინვენტარი.

ა(ა)იპ “**ბავშვთა ინკლუზიური ცენტრი**“-241.0 ათასი ლარი. ა(ა)იპ “**ბავშვთა ინკლუზიური ცენტრი**“-ს სუბსიდირება გაიზარდა 21.4 ათასი ლარით. სუბსიდის ზრდა განპირობებულია თანამშრომელთა ხელფასების 10%-იანი ზრდით. მცირე სარეაბილიტაციო სამუშაოების საწარმოებლად. ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული 0-დან 18- წლამდე შშმ პირის სტატუსის მქონე ბენეფიციარების ზრდა განვითარების ხელშეწყობა. მათი იზოლაციიდან გამოყვანა და საზოგადოებასთან ინტეგრაცია. ამჟამად ა(ა)იპ “**ბავშვთა ინკლუზიური ცენტრი**“-ში სწავლებას გადის 18 აღსაზრდელი.

- **სოციალური პროგრამები - 2 273.0 ათასი ლარი;** სოციალური პროგრამებზე მიმართული სასრების ზრდა განპირობდა ახალი სოციალური პროგრამის დაფინანსების ზრდამ. როგორცაა *მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული სოციალურად დაუცველი ოჯახებისათვის ინდივიდუალური სახლების მშენებლობა/შეძენა . (2023 წლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული იყო 100.0 ათასი ლარი ხოლო მიმდინარე საანგარიშო პერიოდში გათვალისწინებულია 400.0 ათასი ლარი)*

გათვალისწინებულია შემდეგი პროგრამების დაფინანსება:

✓

- *მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ დღეგრძელ პირთა დახმარება- -3,0 ათასი ლარი;* ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ ასი და მეტი წლის უხუცესების ფინანსური დახმარება 1000 ლარის ოდენობით.
- *მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ მოქალაქეთა სარიტუალო დახმარება- -20,0 ათასი ლარი;* ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ იძულებით გადაადგილებილ პირთა , სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა ოჯახების, ასევე უჭირისუფლო გარდაცვლილის დაკრძალვის ხარჯების ნაწილობრივ ანაზღაურება. აღნიშნული პროგრამის დაფინანსება ხორციელდება მიზნობრივი ტრანსფერით.
- *მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ მოქალაქეების ერთჯერადი ფულადი დახმარება- -805,0 ათასი ლარი;* ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოქალაქეების ერთჯერადი დახმარება სხვადასხვა კატეგორიებზე. რათა მოხდეს მოსახლეობისათვის სხვადასხვა სოციალური სერვისების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება, მათი ფინანსური მხარდაჭერა და თანადგომა.აღნიშნული პროგრამის დაფინანსების ზრდა 105.0 ათასი ლარით განპირობდა ახალი პროგრამების შემოღებამ, როგორცაა ახალი სასწავლო წლის დაწყებასთან დაკავშირებით სოციალურად დაუცველი (სარეიტინგო ქულა 0-დან 120 000 ქულის ჩათვლით)პირველკლასელებისათვის სასკოლო ნივთების შესაძენად -100 ლარის თანადაფინანსება, მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული წარჩინებული სტუდენტებისათვის, რომელთაც ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების საფუძველზე მოიპოვეს სახელმწიფო სასწავლო 100 %-იანი გრანტი, 2024 წლის განმავლობასი მიეცემათ სტიპენდია 200 ლარი

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან. ასევე ხორციელდება შშმ 18 წლამდე სმენადაქვეითებული ბავშვებისათვის სასმენი აპარატის შეძენა, თანხის ოდენობა განისაზღვრება არაუმეტეს 1500 ლარისა.

- მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ ოჯახების მატერიალური წახალისება, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესება -130.0 ათასი ლარი. ქვეპროგრამის მიზანია მრავალშვილიანი ოჯახებისათვის სოციალური გარანტიების შექმნა, მათი თანადგომა და მხარდაჭერა.
- მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ მოქალაქეების სამედიცინო დახმარების თანადაფინანსება- -700. 0 ათასი ლარი; ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოქალაქეების სამედიცინო მომსახურების გეგმიური და გადაუდებელი სტაციონალური ქირურგიული ოპერაციები,სხვადასხვა ლაბორატორიულ ინსტრუმენტული და სხვა სახის კვლევების ხარჯების ნაწილობრივი დაფინანსება და პრევენციის შედეგად ჯანმრთელობის გაუმჯობესება.
- სტიქიის ხანძრის შედეგად დაზარალებულ მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ მოქალაქეების დახმარება-150, ათასი ლარი; ქვეპროგრამის მიზანია სტიქიის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის მდგომარეობის გაუმჯობესება.
- მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ბავშვიანი ოჯახების დახმარება-58.0 ათასი ლარი ნაცვლად წინა წელს გათვალისწინებული 50,0 ათასი ლარისა.
- მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული სოციალურად დაუცველი ოჯახებისათვის ინდივიდუალური სახლების მშენებლობა/შეძენა - 400.0 ათასი ლარი. ნაცვლად წინა წელს გათვალისწინებული 100,0 ათასი ლარისა.

• გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობა-7.0 ათასი ლარი. ქვეპროგრამის მიზანია გენდერული თანასწორობის შესახებ ცნობიერების ამაღლება, გენდერული საჭიროებების

კვლევა. წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში გენდერული საბჭოს საბჭოს სტრატეგიითა და სამოქმედო გეგმით (2024–2027) გათვალისწინებული აქტივობების შესრულებით განხორციელდება გენდერული თანასწორობის პოლიტიკის შექმნისა და აღსრულების ხელშეწყობა. წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის მცხოვრებთა, ქალების საჭიროებების, მოთხოვნებისა და ინტერესების გატარების გზით. პროგრამის მიზანია საბჭოს გაძლიერება და გააქტიურება გენდერული თანასწორობის, ცნობიერების ამაღლების, ეფექტური კომუნიკაციისა და მგრძობელობის გაზრდის ხელშეწყობის მიზნით.

➤ **მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯი -6 788.1 ათასი ლარი, მათ შორის:** მმართველობითი ხარჯების 2023 წლის მაჩვენებელთან შედარებით გაზრდილია 850,6 ათასი ლარით. აღნიშნული გამოწვეულია არაფინანსური აქტივების და საქონელი და მომსახურეობის მუხლის ზრდით. კერძოდ შრომის ანაზღაურების მუხლის ზრდით, გამომდინარე იქედან რომ იგეგმება ხელფასების 10 %-იანი ზრდა.

მმართველობითი ხარჯების დაფინანსება:პრიორიტეტი მოიცავს ისეთ ღონისძიებებს, რომლებიც ადმინისტრაციული ხასიათისაა და ხელს უწყობს სისტემის გამართულ ფუნქციონირებას, როგორცაა მუნიციპალიტეტის მერიის სტრუქტურული ერთეულების, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს აპარატის შენახვის ხარჯები, მათ შორის:

შრომის ანაზღაურება, საქონელი და მომსახურება და სხვა. ასევე, მოიცავს ბიუჯეტის სარეზერვო ფონდს, კადრების მომზადება-გადამზადების ხარჯებს და ა.შ.

- ✓ საკრებულოს დაფინანსება - 1777,9 ათასი ლარი;
- ✓ მერია - 4871,6 ათასი ლარი;
- ✓ სარეზერვო ფონდი - 100,0 ათასი ლარი;
- ✓ თანამშრომლების სწავლება გადამზადება - 38,6 ათასი ლარი;
- ✓ სსიპ მუნიციპალური განვითარების ფონდითვის დასაფარავი თანხა და ვალის მომსახურება 56,0 ათასი ლარი
- ✓ მხარჯავი დაწესებულებების მიხედვით მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ასიგნებები შემდეგნაირად განისაზღვრება:

პროგრამული კოდი	დასახელება	/ათასი ლარი/ 2022 წლის პროექტი
	სულ ჯამი	29400
0100	მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები	6788,1
01 0101	საკრებულო	1777,9
0101 02	მერია	4871,6
01 01 03	ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ხელშეწყობა	0
0101 04	თანამშრომელთა გადამზადება	38,6
010201	სარეზერვო ფონდი	100,0
02 00	ინფრასტრუქტურის განვითარება	6397,6
02 01	საგზაო ინფრასტრუქტურის	1743,3
02 02	წყლის სისტემების განვითარება	1031,5
02 03	გარე განათება	950,0
02 04	ავარიული შენობების და სახლების რეაბილიტაცია	150,0
0205	ბინათმესაკუთრეთა ამხანგობების განვითარება	400,0
0206	კეთილმოწყობის ღონისძიებები	1772,8
0208	საპროექტო სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შექმნა	100,0
0209	სამშენებლო სამუშაოების ტექნიკური ზედამხედველობა და ექსპერტიზა	100,0
0210	მოქალაქეთა ჩართულობა	100,0
0211	ოჯახების სოციალ-ეკონომიკური გამლიერების მხარდაჭერა	50,0
03 00	დასუფთავება გარემოს დაცვა	2849,5
03 02	უპატრონო ცხოველების ოპერირება	60,0
03 03	დასუფთავება, ნარჩენების გატანა და ცენტრალური პარკის ზედამხედველობა	2038,4
0305	ნაგავშემკრები კანტეინერებიდან ანაგავშიდი მანქანები	751,1
04 00	განათლება	5373,7
04 01	საბავშვო ბაღების გაერთიანება	5373,7
05 00	კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობა და სპორტი	4823,0
05 01	სპორტის განვითარების ხელშეწყობა	2171,9
0502	კულტურის სფეროს დაწესებულებების ხელშეწყობა	2631,1
0503	ახალგაზრდობის მხარდაჭერა	20,0
06 00	მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	3168,1
06 01	ჯანმრთელობის დაცვა	191,1
06 02	სოციალური პროგრამები	2977,1
060201	წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლი	463,1
060202	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ დღევრძელ პირთა დახმარება	3,0

პროგრამული კოდი	დასახელება	2022 წლის პროექტი
060203	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ოჯახების მატერიალური წახალისება დემოგრაფიული მდგომ. გაუმჯობესებისათვის	130,0
060204	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოქალაქეთა სარიტუალო	20,0
060205	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოქალაქეთა ერთჯერადი დახმარება	805,0
060206	ბავშვთა ინკლუზიური ცენტრი	241,0
060207	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოქალაქეთა სამედიცინო დახმარების თანადაფინანსება	700,0
060208	სტიქიის, ხანძრის შედეგად დაზარალებულ მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ მოქალაქეების დახმარება	150,0
060209	გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობა	7,0
060210	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულისოციალურად დაუცველი ოჯახებისათვის ინდივიდუალური სახლების მშენებლობა /შემენა	400,0
060211	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ბავშვიანი ოჯახების დახმარება	58,0

ამავდროულად ბიუჯეტი ითვალისწინებს ვალის დაფარვას

სსიპ „საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა“ და წყალტუბოს მუნიციპალიტეტს შორის გაფორმებული „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის პროექტის“ ქონების გადაცემის ხელშეკრულების ფარგლებში გაცემული სესხის შესაბამისად 2024 წლის 01 იანვრისთვის წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის ვალი შეადგენს 161.1 ათ ლარს, 2024 წლისთვის (28 აპრილი და 28 ოქტომბერი) ივეგმება ვალის შემცირება 68.9 ათ. ლარით. რის შემდეგაც მუნიციპალიტეტს დარჩება ვალი 92.2 ათ. ლარი.

წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა

ფუნქციონალურ ჭრილში

- საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება - 56,6ათასი ლარი;
- თავდაცვა - 1,5 ათასი ლარი;
- ეკონომიკური საქმიანობა - 4120,0 ათასი ლარი;
- გარემოს დაცვა - 209,9ათასი ლარი;
- განათლება -181,0 ათასი ლარი;
- კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობა- 173,8
- სოციალური დაცვა -5,0 ათასი ლარი;

შესაძლებელია ითქვას რომ წარმოდგენილი პროექტი ითვალისწინებს მნიშვნელოვანი რესურსის გამოყოფას დ ოპტიმალურ გადანაწილებას სხვადასხვა სფეროებზე. რაც საბოლოო ჯამში გააუმჯობესებს წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურას და ხელს შეუწყობს მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მგომარეობის გაუმჯობესებას.

იმის გათვალისწინებით, რომ ხელმძღვანელი სტრუქტურების მხრიდან მკაცრდება მოთხოვნები თანასწორობის პოლიტიკაში არსებული გამოწვევების საპასუხოდ, ცალკეულ სფეროებში განხორციელდა გენდერული საჭიროებების შესწავლა და შესაბამისი საკითხების გათვალისწინება. მუნიციპალიტეტი უზრუნველყოფს

გენდერული უთანასწორობის შემცირების მიზნით შესაბამისი გასატარებელი ღონისძიებების მხარდაჭერას ადგილობრივი რესურსებით.

მუნიციპალიტეტის მერია და შესაბამისი სამსახურები მზადყოფნას გამოთქვამენ წარმოდგენილ პროექტში თანხობრივი და თვისობრივი პარამეტრების მიმართ შენიშვნების, წინადადებების განსახილველად. ამასთან წინადადებები ცალკეული პროგრამების და პროექტების თანხობრივ ზრდაზე განხილულ იქნება შესაბამისი თანხით ალტერნატიული წყაროს მითითების შემდგომ, რამდენადაც მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ფინანსური ბაზა არ იძლევა წარმოდგენილზე მეტი ოდენობით გადასახდელების პროგნოზირება-დაგეგმვის შესაძლებლობას.

წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების პროექტთან ერთად წარმოდგენილია:

1. მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტების დოკუმენტი (2024-2027 წლები);
2. ინფორმაცია 2023 წლის 9 თვის შესრულების შესახებ;
3. ინფორმაციას ბიუჯეტით განსაზღვრული პროგრამების/ქვეპროგრამების, მათი მოსალოდნელი შედეგებისა და შესრულების შეფასების ინდიკატორების შესახებ;
4. კაპიტალური ბიუჯეტის დანართი;
5. ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული ა(ა)იპ-ების შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების შესახებ;
6. ინფორმაცია ბიუჯეტით გათვალისწინებული „სხვა ხარჯები“-ს მუხლით დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ.

ბ) ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე კანონპროექტის ზეგავლენის შეფასება:

წლიური ბიუჯეტის პროექტი არ ანიჭებს ან ზღუდავს ბავშვთა უფლებრივ მდგომარეობას და ასახავს არსებული პოლიტიკის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებების დასაფინანსებლად საჭირო რესურსებს პასუხისმგებელი მხარჯავი დაწესებულებების შესაბამის პროგრამულ კოდებში.

ე) დადგენილების ავტორი

მუნიციპალიტეტის საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახური

ვ) დადგენილების ინიციატორი

მუნიციპალიტეტის მერი